

Warszawa, 28 lutego 2019 r.

Stanowisko Unii Metropolii Polskich w sprawie wynagradzania nauczycieli

Unia Metropolii Polskich jest żywotnie zainteresowana pozytywnym rozstrzygnięciem sporu dotyczącego wynagrodzeń nauczycielskich. Nauczyciele to nasi pracownicy, ale w większości również nasi mieszkańcy i jako władze samorządowe widzimy ich trudną sytuację materialną w szerszym spektrum. Obserwujemy, że w ostatnich latach pogarsza się relacja wysokości wynagrodzeń nauczycielskich w stosunku do płac w innych sektorach gospodarki. Zmiany w prawie oświatowym wydłużyły również ścieżkę awansu zawodowego, co wiąże się z późniejszym osiągnięciem wyższych gratyfikacji finansowych przez nauczycieli.

W tym kontekście nasz niepokój budzą wielokrotnie pojawiające się ostatnio w mediach wypowiedzi Minister Edukacji Pani Anny Zalewskiej na temat podwyżek dla nauczycieli, składowych części ich wynagrodzenia oraz odpowiedzialności za ustalanie podstawy wynagrodzenia. Zwracamy uwagę, że podstawowym składnikiem wynagrodzenia każdego pracownika, w tym również nauczyciela, jest płaca zasadnicza. Pani Minister zdaje się ignorować ten fakt. Pozostałe składniki wynagrodzenia powinny mieć charakter motywacyjny lub wynikać ze stażu pracy oraz pełnionej funkcji. W konsekwencji to płaca zasadnicza, jako pewna, stabilna i niepodatna na żadne czynniki, w głównej mierze determinuje poziom wynagrodzeń nauczycieli.

Samorządy terytorialne od wielu lat borykają się z problemem niewystarczającego finansowania zadań oświatowych z budżetu państwa. Subwencja oświatowa nie pokrywa nawet podstawowych kosztów funkcjonowania szkół, a w większości samorządów nie wystarcza na wynagrodzenia i pochodne dla pracowników sektora oświaty. W odniesieniu do opieki przedszkolnej wsparcie z budżetu państwa jest szczególnie niewielkie w stosunku do ponoszonych kosztów.

Ostatnie trzy lata to okres istotnych zmian w obszarze oświaty związanych z przeprowadzaną reformą. Duże polskie miasta zrzeszone w UMP odczuwają jej skutki w dotkliwy sposób, między innym dlatego, że na poziomie szkolnictwa ponadpodstawowego oferują usługi oświatowe w skali aglomeracyjnej i regionalnej, przeznaczone dla uczniów z innych samorządów terytorialnych. Skutkuje to dodatkowymi kosztami, gdyż subwencja oświatowa jest w tym zakresie niewystarczająca.

Z niepokojem obserwujemy proces stałego obciążania samorządów nowymi zadaniami oświatowymi. Ograniczenie liczby uczniów w klasach, pomoc psychologiczno – pedagogiczna,

czy wprowadzenie etatów nauczycieli wspomagających zwiększa standard realizowanych usług oświatowych, za którym nie idzie adekwatny wzrost oświatowej subwencji.

Biorąc pod uwagę słuszne postulaty środowisk oświatowych, zwracamy uwagę, że dotychczas proponowane przez MEN rozwiązania nie gwarantują istotnej poprawy sytuacji materialnej nauczycieli, a w konsekwencji powodować będą dalsze pogłębienie deficytu kadry pedagogicznej – już dzisiaj odczuwalnego szczególnie w dużych miastach. Najwyższy czas podjąć niezbędne decyzje na szczeblu rządowym. Decyzje te nie mogą ograniczać się jednak tylko do podwyższenia płacy zasadniczej, lecz muszą też gwarantować samorządom pełne pokrycie skutków ewentualnych podwyżek, wprowadzonych zarówno w szkołach, jak w przedszkolach. Obecnie do subwencji oświatowej dopłacamy w naszych miastach istotne środki miejskie, kosztem zaspokajania innych potrzeb mieszkańców. W dyskusji dotyczącej nauczycielskich wynagrodzeń brak ze strony Pani Minister Zalewskiej zaproszenia nas, samorządów terytorialnych, do rozmowy. Obserwujemy natomiast próbę przerwania na samorzady skutków zaniechań w tej sprawie na szczeblu rządowym. Obecna napięta sytuacja, grożąca strajkiem nauczycielskim, wymaga konkretnych pozytywnych propozycji skierowanych do nauczycieli ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Jako największe ośrodki edukacyjne w Polsce jesteśmy zaniepokojeni skalą negatywnych zjawisk w tym jakże ważnym dla rozwoju kraju obszarze. Domagamy się rozpoczęcia szerokich, wielopłaszczyznowych rozmów o przyszłości oświaty w Polsce, z udziałem samorządów, w tym miast Unii Metropolii Polskich.

Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku

Rafał Bruski
Prezydent Miasta Bydgoszczy

Aleksandra Dulciewicz
Prezydent Miasta Gdańska

Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin

Hanna Zdanowska
Prezydent Miasta Łodzi

Jacek Jaśkowiak
Prezydent Miasta Poznania

Tadeusz Ferenc
Prezydent Miasta Rzeszowa

Piotr Krzystek
Prezydent Miasta Szczecin

Rafał Trzaskowski
Prezydent M. St. Warszawy

Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia